

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

za 2017. godinu

Broj: 01-02-06-14-1-03-1498-6/17

Sarajevo, maj 2018. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	3
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	6
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	11
5.1	<i>POSTUPANJE U SKLADU SA POSLOVNIKOM O RADU VLADE FBiH.....</i>	<i>11</i>
5.2	<i>USVAJANJE PROGRAMA UTROŠKA SREDSTAVA TRANSFERA I UTVRĐIVANJE PRIORITETA PLAĆANJA U SKLADU SA ZAKONOM O IZVRŠAVANJU BUDŽETA FBiH ZA 2017. GODINU.....</i>	<i>13</i>
5.3	<i>ODOBRAVANJE SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE.....</i>	<i>15</i>
5.4	<i>OSTALI POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI VLADE FBiH.....</i>	<i>16</i>
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	18
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	18
7.1	<i>GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....</i>	<i>18</i>
7.1.1	<i>Rashodi, izdaci i finansiranje.....</i>	<i>18</i>
7.1.1.1	<i>Plate i naknade troškova zaposlenih.....</i>	<i>18</i>
7.1.1.2	<i>Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....</i>	<i>18</i>
7.1.1.3	<i>Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....</i>	<i>21</i>
7.2	<i>BILANS STANJA.....</i>	<i>22</i>
7.2.1	<i>Stalna sredstva.....</i>	<i>22</i>
7.2.2	<i>Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....</i>	<i>23</i>
7.2.3	<i>Dugoročne obaveze i razgraničenja.....</i>	<i>23</i>
8.	JAVNE NABAVKE	24
9.	OSTALI NALAZI	25
9.1	<i>IMPLEMENTACIJA PREPORUKA VEZANIH ZA UGOVOR O STRATEŠKOM PARTNERSTVU I PROVEDBENE UGOVORE (IT REVIZIJA).....</i>	<i>25</i>
9.2	<i>SUDSKI SPOROVI.....</i>	<i>27</i>
10.	KOMENTAR	27
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	29
	<i>Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu.....</i>	<i>30</i>
	<i>Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine.....</i>	<i>33</i>

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za 2017. godinu** koji obuhvataju: Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i Analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, koji je definisan Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za 2017. godinu** ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine**, prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na dan 31.12.2017. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- **Obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda iz radnog odnosa u iznosu od 188.245 KM po instrukciji Federalnog ministarstva finansija o načinu evidentiranja obaveza po pravosnažnim presudama u glavnoj knjizi evidentirane su na poziciji razgraničenih rashoda (tačka 7.2.3. Izvještaja).**

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za 2017. godinu**, sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine** je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standardi za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine** za 2017. godinu prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom:

1. Prilikom donošenja odluka i zaključaka **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine** i odluka o donošenju programa utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera za budžetske korisnike, nisu poštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2017. godinu i Poslovnika o radu Vlade FBiH (tačke 5.1. i 5.2. Izvještaja);
2. Kod planiranja i korištenja sredstava Tekuće rezerve nisu u potpunosti poštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2017. godinu, (tačka 5.3. Izvještaja);
3. Isplaćene su naknade po osnovu ugovora o djelu za poslove iz nadležnosti **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine** i koji su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (tačka 7.1.1.2. Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine** za 2017. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 29.05.2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Zakon o izvršenju Budžeta FBiH za 2017. godinu;
- Budžet FBiH za 2017. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o platama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o Vladi FBiH;
- Poslovnik o radu Vlade FBiH;
- Uredba o planiranju rada i izvještavanju o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada FBiH) je izvršni organ FBiH, koja na osnovu Ustava FBiH i Zakona o Vladi FBiH¹ vrši izvršnu vlast u Federaciji BiH, osim ako određene izvršne kompetencije nisu Ustavom FBiH predviđene za Predsjednika FBiH, odnosno potpredsjednike FBiH. Vlada FBiH zastupa Federaciju BiH i upravlja imovinom u vlasništvu FBiH. U ostvarivanju svojih ovlaštenja donosi uredbe sa zakonskom snagom, uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Vladu FBiH čine premijer Vlade FBiH i 16 ministara. Premijer ima dva zamjenika koji se biraju iz reda ministara, a iz različitih konstitutivnih naroda. Za svoj rad isti su odgovorni Parlamentu FBiH, Predsjedniku i potpredsjednicima FBiH. Vlada FBiH radi i odlučuje na sjednicama na osnovu Poslovnika o radu Vlade FBiH, kojim se, pored ostalog, reguliše odnos Vlade FBiH prema Predsjedniku i potpredsjednicima FBiH i odnos Vlade FBiH prema Parlamentu FBiH.

Generalni sekretarijat Vlade FBiH (u daljem tekstu: Sekretarijat) vrši stručne poslove za potrebe Vlade FBiH, radnih tijela Vlade FBiH, ureda Premijera, oba zamjenika premijera i članove Vlade FBiH u skladu sa Uredbom o Generalnom sekretarijatu Vlade FBiH. Radom Sekretarijata rukovodi Sekretar Vlade FBiH, kojeg imenuje Vlada FBiH. **Sredstva za rad Vlade FBiH obezbjeđuju se u federalnom budžetu, a u okviru istih su i sredstva za rad Sekretarijata.** Odredbama Poslovnika o radu Vlade FBiH propisano je da je **Sekretar Vlade FBiH naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Vlade FBiH i isti potpisuje akte koji su u djelokrugu poslova sekretara**, a prema Zakonu o Vladi FBiH sekretar Vlade usklađuje rad svih stručnih službi u obavljanju poslova za potrebe Vlade i odgovoran je za njihov rad.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Generalnog sekretarijata Vlade FBiH uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Istim je sistematizovano 100 radnih mjesta (13 savjetnika u Uredu Premijera i Zamjenika premijera i 87 uposlenika Sekretarijata). Na dan 31.12.2017. godine je bilo 86 zaposlenih, od čega 17 članova Vlade FBiH i 69 zaposlenika Sekretarijata. Budžetom FBiH za 2017. godinu u Vladi FBiH i Sekretarijatu planirani broj zaposlenih je 96.

Vladom FBiH rukovodi Premijer Vlade FBiH Fadil Novalić, imenovan 31.03.2015. godine. U januaru 2012. godine za sekretara Vlade FBiH imenovana je Edita Kalajdžić.

Sjedište Vlade FBiH je u Sarajevu, u ulici Hamdije Čemerlića 2, a ista ima i Područni ured u Mostaru i Brčko Distriktu.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za 2017. godinu** i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima, u periodu od decembra 2017. godine do aprila 2018. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

¹ „Sl. novine FBiH“, 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio finansijsku reviziju Vlade FBiH za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Vlada FBiH je postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su se preduzele odgovarajuće mjere u skladu sa planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Godišnji računovodstveni izvještaji popunjeni su u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- 2) Imenovanja savjetnika izvršeno je u skladu sa odredbama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u dijelu ispunjavanja potrebnih godina radnog staža propisanih za radna mjesta;
- 3) Osigurano je praćenje i izvještavanje o realizaciji radnih zadataka za radna tijela koja je formirala Vlada FBiH;
- 4) Postojeće Procedure usaglašene su sa Zaključkom Vlade FBiH u dijelu odobrenih troškova za savjetnike u koju poziciju se ubraja i direktor Ureda premijera;
- 5) Putni nalozi popunjeni su prema propisanim obrascima;
- 6) Evidentiranje stalnih sredstava, te količinsko stvarno stanje nabavljenih stalnih sredstava u obliku prava (licenci) iskazano je u pomoćnim evidencijama stalnih sredstava i izvršen je obračun amortizacije stalnih sredstava u obliku prava u skladu sa propisima;
- 7) Planom javnih nabavki obuhvaćeni su svi postupci nabavke;
- 8) Nabavka tečnih goriva za službena motorna vozila provedena je u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i podzakonskim aktima;
- 9) Izvršeno je određivanje grupe licenci na osnovu ukupnog broja licenci svih administrativnih nivoa u BiH pa i nižih nivoa vlasti je ispitana sa dobavljačem.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Sistem internih kontrola nije unaprijeđen u cilju otklanjanja svih utvrđenih nedostataka, ali je započet proces mapiranja procesa i rizika koji će omogućiti lakše provođenje internih kontrola;
- 2) Osigurana je primjena Poslovnika o radu Vlade FBiH, u dijelu koji se odnosi donošenje odluka i izvještavanje o postupanju po zaključcima;
- 3) Akti o osnivanju radnih tijela i komisija u dijelu propisanih podataka koji se odnose na broj lica imenovanih u radnim tijelima i izvještajima o radu usklađeni su sa odredbama Uredbe o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa;
- 4) Odluke Vlade FBiH o izdvajanju sredstava za sve transfere nisu donesene u skladu sa odredbama Zakona o izvršavanju budžeta FBiH;
- 5) Sredstva Tekuće rezerve Vlade FBiH nisu odobravana samo za izdatke koje prilikom planiranja budžeta nije bilo moguće predvidjeti;
- 6) Djelimično su obezbijeđeni podaci o stvarnom broju računara i evidencije o korištenju licenci na nivou pojedinačnog proizvoda Microsoftovog vlasničkog softvera za federalne budžetske korisnike kako bi se osigurali relevantni podaci za buduće ugovorne aranžmane za osiguranja softvera (SA), kao i model licenciranja;
- 7) Nastaviti stvarati uvjete za korištenje pogodnosti ugovora u dijelu pristupnih licenci na način da inicira dalje povezivanje više institucija na jednoj lokaciji na raspoložive servere, kao i unapređenjem IT infrastrukture federalnih budžetskih korisnika;

- 8) Izraditi politiku i kriterije za korištenje usluge Glavne podrške koja bi se provodila kroz usvojene planove, te voditi adekvatne evidencije o korištenju.

Nerealizovane preporuke

- 1) Potrebno je da Vlada FBiH preispita utvrđene prioritete izvršavanja Budžeta FBiH u dijelu obaveza po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima, obzirom na značajan iznos istih koji je potrebno tačno utvrditi i iskazati u Glavnoj knjizi Trezora, posebno kada se ima u vidu povećanje glavnog duga po osnovu troškova spora i zateznih kamata;
- 2) Potrebno je da Vlada FBiH prilikom donošenja Programa utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera izvrši suštinsku analizu svih elemenata programa utroška sredstava, a posebno kriterija za raspodjelu sredstava, koji moraju biti odgovarajući za date programe utroška sredstava i prilagođeni namjeni svakog programa, te mjerljivi i dovoljno razrađeni kako bi poslužili za odabir projekata i programa za sufinansiranje;
- 3) Sredstva rezerve ili interventna sredstva ne mogu se planirati programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera;
- 4) Programe utroška sredstava tekućih transfera neprofitnim organizacijama odobravati nakon što budžetski korisnici prethodno utvrde izvore finansiranja istih za obavljanje njihovih redovnih aktivnosti, odgovarajuće kriterije, iznos sredstava za raspodjelu i namjenu korištenja sredstava;
- 5) Potrebno je da Vlada FBiH jasno definira način izvještavanja o utrošku sredstava transfera i naloži utvrđivanje procjene efekata koji su postignuti utrošenim sredstvima transfera prethodne godine, a od kojih će zavisi visina i namjena sredstava koja se planiraju za narednu godinu;
- 6) Propisati kriterije koji bi bili podloga za utvrđivanje visine sredstava i raspodjelu Tekuće rezerve Premijera i dva dopremijera, te odlukama Vlade FBiH o izdvajanju sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH definisati namjenu doznačenih sredstava i propisati način izvještavanja o namjenskom utrošku istih;
- 7) Prilikom usklađivanja pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u federalnim organima i organizacijama i davanja saglasnosti na iste, Vlada FBiH treba utvrditi optimalan broj izvršilaca za obavljanje poslova iz nadležnosti;
- 8) Preispitati opravdanost formiranja i rada pojedinih Komisija i poštivati u potpunosti odredbe Uredbe Vlade FBiH o načinu obrazovanja i visini naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe;
- 9) Isplate naknada za rad u komisijama uskladiti sa odredbama Zakona o porezu na dohodak.
- 10) Ugovore o djelu u skladu sa zakonskim propisima, zaključivati jednokratno, na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi, odnosno poslovi iz nadležnosti ne mogu se obavljati po osnovu ugovora o djelu;
- 11) Dospjele obaveze iskazivati u skladu sa načelom modificiranog nastanka poslovnog događaja, odnosno, članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Nije vršena ocjena postupanja preporuke koja su se odnosila na aktivnosti učesnika u postupku ugovora o komisionim poslovima sa Razvojnou bankom FBiH i na raspodjelu prikupljenih sredstava u skladu sa važećim propisima, jer nije prezentovana dokumentacija o navedenim transakcijama u 2017. godini.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih

sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Vlada FBiH je usvojila značajan broj internih akata i procedura u cilju uspostavljanja sistema internih kontrola.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Generalnog sekretarijata Vlade FBiH utvrđena je unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta Sekretarijata i Ureda Premijera FBiH, organizacione jedinice, njihov djelokrug, rukovođenje Sekretarijatom i organizacionim jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, Stručni kolegij, radna tijela, saradnja u vršenju poslova i zadataka, programiranje i planiranje rada, način ostvarivanja prava i dužnosti iz radnih odnosa. **Navedenim Pravilnikom nisu obuhvaćeni Premijer i članovi Vlade FBiH, iako isti imaju zasnovan radno-pravni odnos u Vladi FBiH. Ministri ministarstava u Vladi FBiH ostvaruju plate i naknade troškova zaposlenih, a ostali troškovi vezani za rukovođenje ministarstvima (putni troškovi, troškovi telefona i sl.) terete troškove nadležnih ministarstava u kojima su ministri i imenovani. Ovakav način isplate navedenih naknada zaposlenim (ministrima), koji nisu u radnom odnosu nadležnih ministarstava, dovodi u pitanje porezni tretman isplaćenih naknada u ministarstvima. Ustavom FBiH i Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH² utvrđene su obaveze i odgovornosti ministara kao rukovodioca ministarstva za koje su imenovani. Međutim, Zakonom o pravima izabranih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti FBiH³, nije izričito propisano u kojoj instituciji nosioci izvršne vlasti ostvaruju prava iz radno-pravnog odnosa (plate i dodatke koje nemaju karakter plate). Troškove po osnovu radno-pravnih odnosa za ministre nisu planirani i realizovani u budžetu resornog ministarstva, a rukovodeća funkcija ministarstva nije definisana internim aktom nadležnog ministarstva.**

Pravilnikom o internim kontrolama, iz septembra 2015. godine, definisani su upravljački, administrativni i finansijsko-računovodstveni interni kontrolni postupci, ali za bitne procese iz djelokruga rada Sekretarijata nisu identificirani rizici i nije procijenjen njihov nivo (praćenje izvještavanja o utrošku sredstava transfera, realizacije odobrenih Programa o utrošku tekućih i kapitalnih transfera, način odobravanja sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH i izvještavanja o utrošku sredstava odobrenih iz tekuće rezerve, te praćenje rada komisija koje je formirala Vlada FBiH). Konstatovali smo da se ne vrši nadzor nad kontrolnim aktivnostima i da nije uspostavljen efikasan tok komunikacija i informisanja.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima unutrašnje kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše interna kontrola u subjektu revizije, imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici 28.02.2018. godine. Potpisan je ugovor sa dobavljačem SEVOI grupa d.o.o. Sarajevo za edukaciju i izradu softvera za FUK. Navedenim ugovorom dobavljaču su dostavljeni svi interni akti za procedure da bi isti sačinio mape po procesima, rizike i odgovorne osobe nadležne za iste. Sačinjena je strategija upravljanja rizicima, mape za 38 procesa koje će činiti registar rizika u softverskoj aplikaciji. U toku 2017. godine Sekretarijat nije izvršio ažuriranje i dopunu internih akata u skladu sa COSO modelom i gore navedenim propisima.

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2017. godinu konstatovana je nedosljedna primjena zakonskih propisa i internih akata, nezadovoljavajući sistem internih kontrola u dijelu: obavljanja poslova iz nadležnosti, planiranja i korištenja sredstava Tekuće rezerve, obračuna i isplate naknada članovima komisija, zaključivanje ugovora o djelu, donošenje Programa za utrošak sredstava tekućih transfera i nadzor nad namjenskim utroškom i provođenja javnih nabavki.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti je sačinjena i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

² „Sl.novine FBiH“, 35/05

³ „Sl.novine FBiH“, 59/06; 84/08 i 9/10

Preporuke:

- **Poduzeti aktivnosti kako bi se zakonskim i drugim propisima, te internim aktima jasno definisao status nosilaca izvršne vlasti (ministara) u cilju tačnog utvrđivanja mjesta zasnivanja radno-pravnog statusa i ostvarivanju prava po osnovu istog;**
- **Poduzeti aktivnosti na donošenju internih propisa u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima, u cilju jačanja internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.**

Interna revizija

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovano je i popunjeno radno mjesto **internog revizora** (stručni savjetnik), koji odgovara Sekretaru Vlade FBiH. Donesen je Pravilnik o internoj reviziji, Smjernice za rad internog revizora, Strateški plan rada interne revizije za period 2017-2019. godina i Godišnji plan rada za 2017. godinu. U toku 2017. godine planirano pet revizija, a izvršene su četiri planirane i jedna ad hoc revizija, koje se tiču funkcionisanja rada Vlade FBiH i nisu evidentirani značajni propusti, dok značajniji procesi izvršavanja budžeta za 2017. godinu nisu revidirani.

Prevenција korupcije

Antikorupcioni tim imenovan je rješenjem Vlade FBiH od 07.04.2016. godine. Isti je sačinio i dostavio godišnji izvještaj koji je Vlada FBiH usvojila zaključkom od 21.03.2018. godine kojim je definisano da Antikorupcioni tim nastavi aktivnosti u skladu sa zadacima iz rješenja i da predloži dopunu Rješenja o formiranju Antikorupcionog tima u dijelu odredbe o pravu na naknadu članova Tima za izvršavanje poslova i zadataka u okviru Tima.

Antikorupcioni tim je tokom 2017. godine na sjednicama razmatrao 43 tačke koje su se odnosile na: implementaciju Strategije za borbu protiv korupcije 2016.-2019. i Akcionog plana za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2016. -2019. (trinaest tačaka ili 30%); saradnju sa NVO, AIPK-om, Antikorupcionim timovima u kantonima, saradnju sa međunarodnim organizacijama, ambasadama i sl. (dvanaest tačaka ili 28%); logistička pitanja i pitanja načina rada, organizacije, planiranja i izvještavanja Antikorupcionog tima (devet tačaka ili 21%) i operativna pitanja (devet tačaka ili 21%). U izvještaju se navodi da je od 132 federalna organa uprave, federalne upravne organizacije, pravna lica u kojima federalni organi uprave i upravne organizacije imaju nadležnost po osnovu zakonskih i vlasničkih prava, određeno 128 koordinatora antikorupcijskih aktivnosti. Antikorupcioni tim je identifikovao 88 obaveznika za izradu Planova integriteta kao preventivnog antikorupcijskog alata koji je osnova za definisanje rizika svakog pojedinog radnog mjesta i otklanjanje uslova koji pogoduju nastanku korupcije, a planove integriteta je izradilo i usvojilo samo 68 obaveznika.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI**5.1 POSTUPANJE U SKLADU SA POSLOVNIKOM O RADU VLADE FBiH**

Poslovnikom o radu Vlade FBiH⁴ utvrđena je obaveza federalnih organa uprave i drugih tijela federalne uprave, koji kao obrađivači materijala za razmatranje na sjednicama Vlade FBiH, uz prednacrt, odnosno nacrt zakona i drugog propisa, Vladi FBiH podnose obrazloženje za donošenje istih i mišljenja na date materijale pribavljena od Ureda Vlade FBiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije, Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva finansija. Propisana je obaveza povrata materijala koji nisu sačinjeni u obliku i na način kako je to propisano odredbama Poslovnika o radu Vlade FBiH, kao i obavezan sadržaj zaključaka.

Veliki broj zaključaka Vlade FBiH, donesenih u 2017. godini, kao i prethodnih godina, ne sadrži prijedloge konkretnih mjera, kao i radne zadatke za federalna ministarstva i druga tijela federalne

⁴ „Sl. novine FBiH“, 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06

uprave, kao ni rokove za izvršavanja radnih zadataka, što nije u skladu sa članom 32. Poslovnika o radu Vlade FBiH.

Također, Vlada FBiH je u ranijem periodu donijela zaključke koji do danas nisu realizovani, niti se prati realizacija istih. Tako je, zaključkom iz marta 2015. godine, donesen moratorij na zapošljavanje koji se produžavalo svaka tri mjeseca, te je u novembru 2017. godine ponovo produžen do 31.03.2018. godine. Pored navedenog moratorija u javnom sektoru na teritoriji Federacije BiH nastavljeno je zapošljavanje, a svake godine Vlada FBiH daje prethodnu saglasnost institucijama za zaključivanje ugovora o djelu za slučajeve neodgodive potrebe institucije. Tako je tokom 2017. godine data saglasnost da se po ugovoru o djelu angažuje ukupno 223 lica, a u toku 2016. godine 235 lica. **Nije prezentovana analiza efekata moratorija na zapošljavanje, niti praćenje realizacije navedenih zaključaka, a podaci o smanjenju broja uposlenih se odnose uglavnom na prirodni odliv uposlenika odlaskom u penziju.**

Informacije o izvršenju zaključaka u 2017. godini za period januar – mart 2017. godine je sačinjena kvartalno, a nakon toga informacije su sačinjavane mjesečno. Ističemo da je Uredbom o planiranju rada i izvještavanju o radu Vlade FBiH, federalnih ministarstava i institucija⁵ propisano kvartalno izvještavanje, te da odredbe navedene Uredbe i Poslovnika o radu Vlade FBiH nisu usaglašene. Poslovníkom je propisano da sekretar Vlade FBiH jednom mjesečno, a u drugim slučajevima u skladu s odlukom Vlade FBiH, dostavlja informaciju o izvršenju programa rada za tekuću godinu uključivši i informaciju o izvršenju zaključaka, stavova, odluka i drugih akata Vlade FBiH.

Uvidom u dostavljeni pregled donesenih zaključaka Vlade FBiH (u kojem su navedeni organi nadležni za postupanje, planirani rok za provođenje, status zaključka (da li je realizovan ili ne), te obrazloženje ukoliko isti nije realizovan), utvrđeno je da isti ne sadrži sve zaključke donesene u 2017. godini, a za određene zaključke nije naveden status istih ili obrazloženje, što ukazuje da praćenje realizacije zaključaka nije adekvatno.

Preporuka:

- ***Osigurati primjenu Poslovnika o radu Vlade FBiH u dijelu koji se odnosi na donošenje zaključaka u skladu sa članom 32. Poslovnika.***

Vlada FBiH je 03.03.2017. godine donijela Odluku o osnivanju posebnog fonda Razvojne banke FBiH i utvrđivanju načina korištenja novčanih sredstava ostvarenih prodajom preduzeća iz nadležnosti Agencije za privatizaciju u FBiH (u daljem tekstu: APF). Odlukom je definisano da će se sredstva deponovati na transakcijski račun posebnog fonda Razvojne banke otvoren kod Centralne banke BiH, osim dijela namijenjenog za finansiranje APF-a, koji se utvrđuje pojedinačnim odlukama Vlade FBiH za svako privatizirano preduzeće. Od deponovanih sredstava, 20% se koristi za sanaciju i osiguranje osnovnog kapitala u Fondu penzionog i invalidskog osiguranja, a do 15% za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su ostali bez radnog angažmana. Za preostala sredstva Vlada FBiH, u funkciji Skupštine Razvojne banke, pojedinačnim odlukama utvrđuje visinu, namjenu i korisnike. Za svaku narednu okončanu privatizaciju preduzeća, na prijedlog Premijera FBiH ili resornog federalnog ministarstva (energije, rudarstva i industrije, prometa i komunikacija, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva) donositi će se odluke o rasporedu sredstava i njihovom deponovanju u poseban fond. Pri rasporedu sredstava od privatizacije, Vlada FBiH će voditi računa da dio bude usmjeren za sufinansiranje i restrukturiranje zdravstvenog sektora, posebno zdravstvenih ustanova čija je osnivačka prava preuzeo Parlament FBiH. Razvojna banka sredstva plasira u skladu s pojedinačnim odlukama Vlade FBiH i vodi knjigovodstvenu evidenciju o transakcijama, te jednom mjesečno Federalnom ministarstvu finansija treba dostavljati izvod o stanju sredstava. Odlukom je propisana obaveza korisnika dodjeljenih sredstava o informiranju Vlade FBiH o stanju realizacije sredstava svakih šest mjeseci.

U toku 2017. godine Vlada FBiH je donijela dvije odluke o korištenju sredstava sa posebnog fonda i to za Privrednu komoru FBiH 29.06.2017. godine odobren je iznos od 150.000 KM za sufinansiranje

⁵ „Sl. novine FBiH“, 89/14

Projekta "Razvoj automobilske industrije FBiH" za period od 2017-2018. godine u svrhu sufinansiranja biroa u Njemačkoj i sufinansiranja rada Razvojnog ureda u Privrednoj komori FBiH, a iznos od 6.300.000 KM odobren je 14.12.2017. godine za finansijsku pomoć javnim zdravstvenim ustanovama - kantonalnim i općim bolnicama i univerzitetsko-kliničkim bolnicama u FBiH. Tako su sredstva u ukupnom iznosu od 3.000.000 KM dodjeljena u jednakim iznosima Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, Univerzitetskom kliničkom centru Tuzla i Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar. Sredstva u iznosu od 3.100.000 KM za 14 Javnih zdravstvenih ustanova - kantonalnim i općim bolnicama u FBiH, raspoređena su na osnovu omjera visine ukupnih godišnjih prihoda koje su bolnice ostvarile u trogodišnjem periodu 2013-2015. godinu. Dodatno se dodijelilo za Opću bolnicu Gračanica 100.000 KM, Kantonalnu bolnicu "Dr. fra M. Sučić" Livno 50.000 KM i bolnici "Dr. Fra Mato Nikolić" Nova Bila 50.000 KM. Sredstva su dodjeljena za izmirivanje dospjelih obaveza, nabavke lijekova i dr. potrošnih materijala, servisiranje i obnavljanje medicinske opreme. **Do okončanja revizije nisu nam prezentovani izvještaji o utrošku sredstava korisnika, koji su trebali biti dostavljeni Vladi FBiH na razmatranje, niti izvještaj Razvojne banke FBiH o stanju sredstava na računu posebnog fonda.**

5.2 USVAJANJE PROGRAMA UTROŠKA SREDSTAVA TRANSFERA I UTVRĐIVANJE PRIORITETA PLAĆANJA U SKLADU SA ZAKONOM O IZVRŠAVANJU BUDŽETA FBiH ZA 2017. GODINU

Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2017. godinu propisano je da se sredstva tekućih i kapitalnih transfera koriste po programima koje donosi Vlada FBiH, a isti čine najmanje 31% ukupnih sredstava odobrenih budžetom za ove namjene. Provedenom revizijom finansijskih izvještaja kod većine budžetskih korisnika utvrđeno je sljedeće:

- kriteriji za raspodjelu sredstava, koji su sastavni dio programa utroška sredstava, nisu mjerljivi zbog čega se bodovanje i odabir korisnika transfera nisu vršili transparentno, a koji su kao takvi usvojeni odlukama Vlade FBiH;
- određenim programima već je unaprijed utvrđen iznos sredstava za raspodjelu po korisnicima;
- kriteriji za odabir programa i raspodjelu sredstava nisu primjereni i odgovarajući za pojedine vrste transfera i programe utroška sredstava transfera kojim su isti utvrđeni;
- sredstva rezerve ili interventna sredstva, čine značajan dio sredstava planiranih programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera Budžeta FBiH, a raspodjela istih vrši se bez primjene propisanih kriterija za raspodjelu sredstava.

Zbog navedenog u postupku revizije nije se mogao prihvatiti i potvrditi dati broj bodova niti su se utvrđeni kriteriji, u većini slučajeva, koji su bili osnov za raspodjelu sredstava korisnicima. Obzirom na navedeno, iako programe utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera donosi Vlada FBiH, na prijedlog budžetskog korisnika, ista **nije izvršila suštinsku analizu svih elemenata programa utroška sredstava**, a naročito kriterija za raspodjelu. Kriteriji za raspodjelu sredstava moraju biti odgovarajući za date programe utroška sredstava, odnosno prilagođeni namjeni svakog programa, te dovoljno razrađeni kako bi poslužili za bodovanje pristiglih aplikacija, rangiranje i odabir korisnika koji će se finansirati iz sredstava transfera i određivanje visine sredstava, bez mogućnosti subjektivne procjene i uticaja članova komisije.

Sredstva rezerve ili interventna sredstva planirana programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera raspoređuju se na osnovu odluka ministara, po pojedinačnim zahtjevima potencijalnih korisnika, bez javnog poziva najvećim dijelom, bez upotrebe kriterija za raspodjelu i prijave potencijalnih korisnika na javni poziv. Navedena sredstva predstavljaju jednu vrstu sredstava tekuće rezerve, čija je namjena i korištenje utvrđena posebnim propisima, a u pojedinim slučajevima sredstva rezerve ili interventna sredstva odobrena su korisnicima koji nisu zadovoljili propisane kriterije i čiji zahtjevi, nakon ocjene komisije za odabir projekata, nisu ispunjavali uslove iz javnog poziva. **Obzirom da interventna sredstva imaju karakter rezerve, a kako ministri ista raspoređuju krajnjim korisnicima, uglavnom bez primjene kriterija, može se zaključiti da je ovakav način raspodjele sredstava kroz Programe utroška i Zakon o izvršavanju budžeta ministrima dao veće**

pravo nego što je to predviđeno Zakonom o budžetima u FBiH. Imajući u vidu namjenu korištenja ovih sredstava i način raspoređivanja istih, može se zaključiti da ne postoji osnov za planiranje sredstava rezerve ili interventnih sredstava, zbog čega se ista ne mogu planirati programima utroška sredstava transfera.

Odredbama Zakona o udruženjima i fondacijama propisano je šta sve čini imovinu udruženja i fondacija, dok su odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka utvrđeni izvori finansiranja političkih stranaka. Istim je propisano da osnovni izvor prihoda i imovine udruženja i fondacija, odnosno političkih stranaka čine članarine i dobrovoljni prilozi i pokloni fizičkih i pravnih lica, te prihodi od imovine u vlasništvu političke stranke. Revizijom je utvrđeno da se neprofitne organizacije najvećim dijelom finansiraju iz sredstava Budžeta FBiH, koji u određenim slučajevima čine preko 50% ukupnih prihoda navedenih organizacija, te se **ne može potvrditi opravdanost i osnovanost finansiranja neprofitnih organizacija iz budžetskih sredstava**. Prije donošenja odluka o odobravanju sredstava tekućih transfera neprofitnim organizacijama, budžetski korisnici treba da utvrde izvore finansiranja istih za obavljanje njihovih redovnih aktivnosti, te u manjem obimu, na osnovu odgovarajućih kriterija, treba da utvrde iznos sredstava i namjenu korištenja, koja će se istima dodijeliti iz budžeta.

Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2017. godinu propisano je izvještavanje o namjenskom utrošku odobrenih sredstava tekućih i kapitalnih transfera od strane korisnika sredstava, odnosno izvještavanje o utrošenim sredstvima od strane budžetskih korisnika prema Federalnom ministarstvu finansija i istog prema Vladi FBiH.

Utvdili smo da nije jasno definisan način izvještavanja o utrošku sredstava transfera, što za posljedicu ima različite izvještaje i neuporedive i nekorisne podatke. Posebno ističemo da nije propisano ni utvrđivanje, odnosno procjena efekata koji su postignuti utrošenim sredstvima, a koji bi trebali biti jedan od osnovnih kriterija prilikom planiranja sredstava transfera za narednu godinu, u smislu utvrđivanja visine i namjene sredstava.

Preporuke:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH prilikom donošenja Programa utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera izvrši suštinsku analizu svih elemenata programa utroška sredstava, a posebno kriterija za raspodjelu sredstava, koji moraju biti odgovarajući za date programe utroška sredstava i prilagođeni namjeni svakog programa, te mjerljivi i dovoljno razrađeni kako bi poslužili za odabir projekata i programa za sufinansiranje;***
- ***Programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera ne planirati interventna sredstva;***
- ***Programe utroška sredstava tekućih transfera neprofitnim organizacijama odobravati nakon što se utvrde izvori i visina finansiranja za obavljanje redovnih aktivnosti, odgovarajući kriteriji za dodjelu sredstava i namjena korištenja sredstava;***
- ***Potrebno je da Vlada FBiH jasno definiše izvještavanja o utrošku sredstava transfera uz relevantnu dokumentaciju i propiše način utvrđivanje procjene efekata koji su postignuti utrošenim sredstvima transfera prethodne godine, u cilju planiranja prema realnim potrebama u narednom periodu.***

Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2017. godinu utvrđeni su prioriteti izvršavanja Budžeta FBiH gdje su na prvom mjestu predviđene otplate kamata i vanjskog i unutrašnjeg duga FBiH, zatim transfer za boračke invalidnine, druga boračka davanja i invalidnine za neratne invalide i civilne žrtve rata, potom plate i naknade troškova zaposlenih. Na sljedećem mjestu je transfer za poljoprivredu i razvojni projekti, transfer za raseljene i izbjegle osobe, potom tekući transferi kantonima i nižim nivoima vlasti, javnim preduzećima i kapitalne investicije. Na posljednjem mjestu prioriteta je kategorija „ostalo“, za koju nije decidno navedeno koje obaveze obuhvata. **Obzirom na navedeno, može se zaključiti da su i obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja na posljednjem mjestu prioriteta izvršavanja Budžeta FBiH. Trenutna situacija u Federaciji BiH je takva da obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja čine značajan iznos obaveza FBiH, koji se dodatno uvećava za sudske troškove i troškove zateznih kamata, a tačan iznos istih poznat je i konačan sa danom isplate glavnog duga. Obzirom na iznos ovih sredstava, datum**

nastanka glavnog duga i odgovornost Federalnog pravobranilaštva i Vlade FBiH za veći broj izgubljenih sudskih sporova, ne može se potvrditi opravdanost svrstavanja ovih obaveza u zadnji red prioriteta u izvršavanju Budžeta u FBiH.

Također, provedenom revizijom finansijskih izvještaja u 2017. godini, utvrdili smo da su budžetski korisnici u FBiH različito postupali kod evidentiranja ovih obaveza (vanbilansna evidencija, razgraničeni rashodi ili neevidentirane obaveze), što je u konačnici uticalo na tačnost iskazanih obaveza i rashoda, te finansijskog rezultata u Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2017. godinu.

Preporuka:

- **Potrebno je da Vlada FBiH preispita utvrđene prioritete izvršavanja Budžeta FBiH za obaveze po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima, obzirom na značajan iznos istih koji je potrebno utvrditi i iskazati u Glavnoj knjizi Trezora, imajući u vidu povećanje glavnog duga po osnovu troškova spora i zateznih kamata.**

5.3 ODOBRAVANJE SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE

Sredstva tekuće rezerve su odobrena Budžetom i Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2017. godinu u iznosu 5.155.000 KM, a realizovana su u iznosu od 3.106.996 KM. Namjena sredstava tekuće rezerve propisana je odredbama člana 60. Zakona o budžetima u FBiH⁶ i članovima 11. i 12. Zakona o izvršenju budžeta za 2017. godine⁷ kojima je definisano da se sredstava Tekuće rezerve koriste za nepredviđene namjene, za koje u budžetu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva, jer ih pri planiranju budžeta nije bilo moguće predvidjeti. Procedure za dodjelu sredstava tekuće rezerve definisane su Odlukom o procedurama za dodjelu sredstava iz tekuće rezerve Budžeta FBiH⁸.

Pregled planirane i realizovane tekuće rezerve po nosiocima dat je u tabeli:

R.b	Opis	Budžet 2017.godine	Izvršenje u 2017. godini	Procenat
1	2	3	4	5 (4/3*100)
1	Tekuća rezerva Vlade FBiH	5.000.000	2.956.996	59
2	Tekuća rezerva Premijera	75.000	72.500	97
3	Tekuća rezerva zamjenika Premijera (ministar rada i soc. politike)	40.000	37.500	94
4	Tekuća rezerva zamjenika Premijera (ministrica finansija)	40.000	40.000	100
Ukupno:		5.155.000	3.106.996	60

Tekuća rezerva Vlade FBiH realizovana je na osnovu odluka Vlade FBiH, a iskazana kod budžetskih korisnika na pozicijama: transferi neprofitnim organizacijama 996.776 KM, subvencije preduzećima 700.000 KM, tekući transferi pojedincima 371.250 KM, ostali transferi 27.000 KM, materijalni izdaci 253.940 KM i nabavka stalnih sredstava 608.030 KM.

U okviru ovih sredstava **Sekretarijatu** odobreno je 904.856 KM, a realizirano 897.719 KM. Sredstva su odobrena za: Fondaciju za održivi razvoj – Odras iznos od 647.415 KM na ime izmirenja obaveza prema radnicima, za organizaciju Međunarodne Investicijske Konferencije – Sarajevo Biznis Forum 2017 odobreno je 30.000 KM, za institucije kulture u svrhu podrške projektima 150.000 KM (za 5 korisnika iznosi od 10.000 KM do 50.000 KM), udruženju „Srce za djecu koja boluju od raka u FBiH“ 49.361 KM i iznos od 28.080 KM odobren, a utrošeno 20.943 KM za nabavku opreme za potrebe nesmetanog rada i stabilnosti Elektronskog registra udruženja i fondacija FBiH. **Odobranje sredstava iz tekuće rezerve za institucije kulture i sufinansiranje međunarodne Investicijske konferencije vrši se već duži niz godina. Obzirom da izdvajanje sredstava za ove namjene ne predstavlja nepredviđene izdatke ili izdatke koji se nisu mogli predvidjeti pri planiranju budžeta, ne možemo potvrditi opravdanost izdavanja sredstava tekuće rezerve za ove namjene.**

⁶ „Sl. novine FBiH“, 102/13, 9/14 i 13/14

⁷ „Sl. novine FBiH“, 104/16 i 96/17

⁸ „Sl. novine FBiH“, 106/14

Iz tekuće rezerve Vlade FBiH, **budžetskim korisnicima** su se odobravala sredstva u ukupnom iznosu od 2.052.140 KM za različite namjene od čega je: Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija odobren iznos od 700.000 KM na ime eksprijacije u vezi izgradnje ceste Neum- Stolac; Federalnom ministarstvu kulture i sporta 361.200 KM, od čega 300.000 KM u svrhu organizacije Evropskog zimskog omladinskog festivala „EYOF 2019“ i 61.200 KM za dodjelu nagrada iz oblasti sporta; Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike 300.000 KM u svrhu provođenja Zakona o Jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada; Kazneno-popravnom zavodu zatvorenog tipa Zenica 230.000 KM za izdavanje odobrenja građenja paviljona IX; Uredu Vlade FBiH za evropske integracije 135.000 KM za finansiranje prevođenja pravnih akata za potrebe Upitnika Evropske komisije i Federalnom ministarstvu trgovine 50.000 KM za finansiranje kampanje „Made in BiH“.

Prema naprijed navedenom konstatujemo da se tekuća rezerva odobravala za finansiranje izdataka i rashoda koji su se mogli i trebali planirati u okviru budžeta i redovnih aktivnosti resornih/nadležnih budžetskih korisnika i ista se nisu koristila samo za nepredviđene namjene ili ih pri planiranju budžeta nije bilo moguće predvidjeti kako je propisno Zakonom budžetima FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta za 2017. godinu.

Iz sredstava **Tekuće rezerve Premijera i dva zamjenika Premijera**, na osnovu pojedinačnih rješenja o odobravanju sredstava, realizovano je ukupno 150.000 KM. Navedena sredstva su iskazana u finansijskim izvještajima Vlade FBiH i to na poziciji: tekućih transfera neprofitnim organizacijama 103.000 KM i tekućih transfera pojedincima 47.000 KM. Sredstva su odobravana na osnovu zahtjeva fizičkih i pravnih lica, a najvećim dijelom se odnose na jednokratne pomoći pojedincima i finansiranje udruženja u svrhu pružanja podrške rada istih i organizacije raznih manifestacija (sportskog, humanitarnog i socijalnog karaktera, izgradnja objekata i drugi vidovi pomoći). Za realizaciju ovih sredstava Premijer i zamjenici Premijera su donijeli odluke o planu i kriterijima korištenja tekuće rezerve za 2017. godinu. **Odlukama je definisano za koje namjene se sredstva mogu odobravati, ali nisu definisani jasni i mjerljivi kriteriji za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava.** Utvrđeno je da se u pojedinačnim slučajevima za pojedince odobravala sredstva za iste namjene iz tekuće rezerve i Premijera i dva zamjenika Premijera. **Rješenjima o odobravanju sredstava definisana je obaveza korisnika sredstava da dostavi izvještaj o utrošku istih. Međutim, nije definisan rok za dostavljanje istog i način izvještavanja o utrošku sredstava. Uvidom u dokumentaciju, dio korisnika je dostavio izvještaje bez prateće dokumentacije na osnovu koje bi potvrdio namjenski utrošak, a dio korisnika iako im je upućen zahtjev za dostavu izvještaja nije dostavio isti, zbog čega se ne može potvrditi namjenski utrošak javnih sredstava.**

Preporuke:

- **Sredstva tekuće rezerve Vlade FBiH koristiti za namjene propisane Zakonom o budžetima u FBiH;**
- **Utvrđiti mjerljive i jasne kriterije za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava prilikom raspodjele Tekuće rezerve Premijera i dva zamjenika Premijera, te osigurati nadzor nad utroškom doznačenih sredstava.**

5.4 OSTALI POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI VLADE FBiH

Vlada FBiH, u skladu sa odredbama Zakona o Vladi FBiH i Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH, daje saglasnost na pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta federalnih organa uprave i upravnih organizacija koje donose rukovodioci istih. Kod pojedinih budžetskih korisnika utvrđeno je znatno odstupanje broja stvarno zaposlenih od broja sistematizovanih radnih mjesta predviđenih navedenim pravilnicima. Obzirom da pojedina ministarstva i sa sadašnjim brojem izvršilaca funkcionišu i obavljaju poslove iz nadležnosti, može se zaključiti da postojeće sistematizacije istih nisu optimalne. Prilikom sačinjavanja pravilnika o sistematizaciji nije izvršena analiza funkcionisanja i utvrđene stvarne potrebe institucije, uvažavajući zakonom utvrđene nadležnosti. Navedeno se odrazilo i na angažovanje zaposlenih za obavljanje poslova i zadataka u određenim radnim tijelima i komisijama, zaključivanje ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima sa vanjskim saradnicima. Prema prezentiranim podacima u revidiranoj godini doneseno je 75 zaključaka kojima je Vlada FBiH dala saglasnost federalnim budžetskim korisnicima da mogu

angažovati fizička lica po ugovoru o djelu. Najvećim dijelom se radilo o redovnim poslovima i zadacima iz nadležnosti federalnih organa i tijela. Od navedenih 75 zaključaka, u dva zaključka nije naznačen broj lica za koje se daje saglasnost, a preostalim aktima (73) data je saglasnost da se po ugovoru o djelu angažuje ukupno 223 lica (od čega se na produžavanje postojećih ugovora djelu odnosi 14 lica).

Preporuka:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa nadležnim institucijama, prije davanja saglasnosti na pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta izvršiti sistemsku analizu funkcionisanja institucije sa stanovišta organizacija i funkcije koje obavljaju u skladu sa zakonski utvrđenim nadležnostima.***

Procedurama o korištenju službenih fiksnih i mobilnih telefona u Sekretarijatu Vlade FBiH od 28.09.2017. godine propisani su način i uslovi korištenja istih, kao i da su troškovi službenih fiksnih i mobilnih telefona ograničeni u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH od 14.04.2015. godine, a od ograničenja izuzeti su troškovi za Premijera (do 400 KM) i sekretara (do 300 KM). Naime, navedenim Zaključkom utvrđeno je pravo korištenja službenih telefona i mjesečni iznosi troškova telefona (za rukovodioce federalnih organa uprave i upravnih organizacija do 150 KM i rukovodeće državne službenike, državne službenike i namještenike do 50 KM), dok su članovima Vlade FBiH i sekretaru Vlade FBiH, odobreni troškovi službenog telefona bez ograničenja. **Iz naprijed navedenog može se zaključiti da su navedeni akti međusobno neusaglašeni i da iako su Procedurama utvrđena ograničenja za Premijera i sekretara Vlade FBiH, Vlada FBiH nije izmijenila Zaključak u dijelu utvrđivanja ograničenja za sve članove Vlade FBiH. Obzirom da su sredstva za ove namjene odobrena Budžetom FBiH ograničena, dovodi se u pitanje opravdanost odobravanja ovih troškova bez utvrđenog mjesečno dozvoljenog iznosa. Također, isto predstavlja korist za članove Vlade FBiH, koja je oporeziva u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast.**

Naknade troškova zaposlenih koje se isplaćuju iz Budžeta FBiH regulisane su Zakonom o platama i naknadama u organima vlasti FBiH⁹, Uredbom o naknadama koje pripadaju članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima koje nemaju karakter plate¹⁰ i Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće¹¹. **Uvidom u obračun i isplatu istih kod budžetskih korisnika konstatovali smo da navedenim uredbama nisu jasno i detaljno propisani uslovi i način ostvarivanja određenih prava, odnosno šta je osnov za isplatu istih, kao i različito postupanje kod ostvarivanja prava, što bi trebalo u narednom periodu regulisati** (naknade za prevoz na posao i sa posla kod korisnika su odobrena na istim relacijama u različitim iznosima a na osnovu potvrda različitih prevoznika koje služe kao dokaz visine naknade; kod pojedinih korisnika naknade za odvojeni život su se isplaćivale i u dane godišnjeg odmora; nisu jasno propisani dokazi potrebni za isplatu naknade za prevoz korisnicima odvojenog života i smještaj za nosioce izvršne vlasti i njihovih savjetnika kada im isti nije osiguran).

Utvdili smo da se kod većine budžetskih korisnika u značajnom broju formiraju **komisije** za razne poslove koje su iz nadležnosti rada istih, kao i za poslove obavljanja popisa, provedenje postupka javne nabavke, izmjene akata i drugi poslovi i koje se finansiraju iz javnih sredstava. **Iako su komisije formirane i isplata za rad u istima je vršena u skladu sa Uredbom o načinu ostvarivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe¹², smatramo da su isplate za rad u komisijama neprimjerene, obzirom na ekonomsko stanje u BiH, kao i da se iste finansiraju iz javnih sredstava.**

⁹ „Sl. novine FBiH“, 45/10, 111/12 i 20/17

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, 87/10, 22/11, 45/13 i 9/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, 63/10, 22/11, 66/11 i 51/12

¹² „Sl. novine FBiH“, 48/14, 77/14, 97/14 i 58/15

Preporuke:

- *Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru svoje nadležnosti, definiše ograničenja za troškove upotrebe službenih mobilnih telefona za sve članove Vlade FBiH;*
- *Preispitati Uredbu o načinu ostvarivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, u cilju prestanka plaćanja naknada za rad u komisijama i ostvarivanja ušteta u Budžetu FBiH.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom FBiH za 2017. godinu Vladi FBiH odobreno je 15.130.775 KM, a Rebalansom je Budžet Vlade FBiH umanjen na iznos od 15.014.680 KM. U okviru navedenih sredstava, Tekuća rezerva planirana je u iznosu od 5.155.000 KM, od čega je ukupno izvršeno 3.106.996 KM.

Odlukama Vlade FBiH o izdvajanju sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH, za 2017. godinu Vladi FBiH odobrena su sredstava u iznosu od 1.054.856 KM.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2017. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 10.186.145 KM, što u odnosu na operativni budžet 12.942.603 KM predstavlja ostvarenje od 79%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi 5.047.073 KM (50%), plate, naknade i doprinosi 3.406.157 KM (33%), izdaci za materijal i usluge 1.562.575 KM (15%) i nabavka stalnih sredstava 170.340 KM (2%).

Struktura planiranih i ostvarenih rashoda i izdataka sa indeksima ostvarenja, iskazana je u finansijskim izvještajima u prilogu.

7.1.1.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Bruto plate, naknade plata i doprinosi sa 31.12.2017. godine iskazane su u iznosu od 3.406.157 KM, a isti su u odnosu na prethodnu godinu manji za 248.000 KM ili 7%. Obračun plata i naknada u Sekretarijatu vrši se za članove Vlade FBiH (Premijer i ministri) i uposlenike Sekretarijata Vlade FBiH. Na 31.12.2017. godine izvršen je obračun za 86 lica (17 članova Vlade FBiH i 69 uposlenika). U toku godine za devet lica je prestao radni odnos, a zasnovan je radni odnos za 6 lica. Od sistematizovanih 13 savjetnika (7 savjetnika premijera i po tri za dva zamjenika premijera), na kraju godine je 8 imenovanih (5 savjetnika premijera i po dva zamjenika premijera).

Naknade troškova zaposlenih realizovane su u iznosu od 362.572 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 48.001 KM. Iste se odnose na: topli obrok 149.215 KM, prevoz na posao i sa posla 39.209 KM, odvojeni život 39.317 KM, troškovi smještaja dužnosnika 35.224 KM, regres za godišnji odmor 36.550 KM, pomoć u slučaju smrti i pomoć u slučaju bolesti 27.574 KM, otpremnine 3.428 KM i troškovi prevoza do mjesta prebivališta tokom sedmičnog odmora 7.645 KM. Isplate naknada vršene su u skladu sa aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

7.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 1.562.575 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 144.711 KM ili 9%. Strukturu izdataka čine: unajmljivanje imovine (814.755 KM), ugovorene usluge (460.155 KM), putni troškovi (109.881 KM), izdaci za komunikaciju (97.993 KM),

nabavka materijala i sitnog inventara (46.925 KM), usluge prevoza i goriva (13.157 KM), izdaci za troškove održavanja (10.811 KM) i izdaci za osiguranje i bankarske usluge (8.898 KM).

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u iznosu od 814.755 KM, a odnose se na realizaciju ugovora zaključenog između Vlade FBiH i „SYS Company“ d.o.o. Sarajevo o nabavci i isporuci Microsoft softvera putem količinskog licenciranja i softverskog osiguranja za potrebe Vlade FBiH za 2017. godinu. Naime, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke, sa „SYS Company“ d.o.o. Sarajevo, nosiocem konzorcija i „Teamwork“ d.o.o. Mostar, članom konzorcija, 24.06.2016. godine zaključen je Okvirni sporazum za navedeni predmet nabavke na period od tri godine. Predmet ugovora je isporuka Microsoft licenci kroz Enterprise ugovor za period korištenja Microsoft softverskog osiguranja. Ugovoreno je kvartalno plaćanje u periodu od tri godine, a ukupna vrijednost ugovora je 1.384.383 USD bez PDV-a (za softversko osiguranje 1.183.873 USD i licence sa softverskim osiguranjem za dodatne proizvode 200.510 USD). Odlukom Vlade FBiH od 24.03.2016. godine utvrđeno je da će se sredstva za nabavku softverskog osiguranja isplaćivati sa pozicije izdataka za unajmljivanje stalnih sredstava u obliku prava i pozicije nematerijalne imovine.

Izdaci za ugovorene usluge iskazani su 460.155 KM, a najvećim dijelom odnose se na izdatke za hardverske i softverske usluge (175.449 KM), ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti - ugovori o djelu (93.772 KM), izdaci za rad komisija (68.160 KM) i zatezne kamate (30.862 KM).

Izdaci za hardverske i softverske usluge, realizovani su 175.449 KM, a odnose se na usluge održavanja Microsoft softvera, kao glavne podrške („Microsoft Premier Support“), za potrebe budžetskih korisnika Federacije BiH. Za navedene usluge nakon provedenog otvorenog postupka nabavke, 20.10.2016. godine zaključen je ugovor između Vlade FBiH i sa „Microsoft BiH“ d.o.o. Sarajevo, u vrijednosti 449.869 KM (bez PDV-a), na period od tri godine. Predmet nabavke su usluge održavanja Microsoft softvera, a definisano je da se plaćanje vrši kvartalno po izvršenoj usluzi i dostavljenoj fakturi dobavljača, u roku od 30 dana. Prema Radnom nalogu za Microsoftove korporacijske usluge a koji je ujedno i sastavni dio Ugovora, usluge „Premier“ podrške su započele 20.10.2016. godine i ističu dana 19.10.2019. godine, a u istom je navedeno da je „Premier“ podrška usluga za koju se ne vrši povrat novca i koja se plaća unaprijed.

Izdaci po osnovu ugovora o djelu iskazani su u neto iznosu od 93.772 KM (110.739 KM bruto), što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 27.411 KM. Odnose se na isplate po osnovu zaključenih ugovora o djelu sa jedanaest izvršilaca, a visina naknade je od 500 KM do 3.000 KM. Tokom godine angažovani su spoljni saradnici za poslove u vezi implementacije projekata i poslove u oblasti informacionog sistema (16.994 KM bruto); poslovi u vezi priprema za sjednicu Vlade FBiH (17.006 KM); učešće u aktivnostima finansijskog poslovanja Vlade FBiH koje se odnose na izvršenje sudskih presuda iz radnih sporova (14.526 KM za dva lica); konsultantske usluge koje se odnose na dinamiziranje investicionih procesa u FBiH i u procesima vezanim za reformsku agendu (27.760 KM), konsultantske usluge za izradu prijedloga nacрта zakona iz oblasti boračkih pitanja (17.175 KM) i poslove tehničke pomoći u što efikasnijoj pripremi materijala za sjednice Vlade FBiH u provođenju Akcionog plana FBiH i Reformske agende za BiH (5.979 KM). Pored navedenih ugovora zaključeni su jednokratni ugovori o djelu za pravne poslove – davanje mišljenja, savjeta i prijedloga u vezi izrade propisa (3.543 KM); angažovanje IT revizora radi implementacije preporuka iz Izvještaja Ureda za reviziju institucija FBiH za 2016. godinu (3.425 KM) i stručna podrška koordinatoru za reformu javne uprave u FBiH u vezi sa praćenjem realizacije projekta finansiranih iz Fonda za reformu javne uprave (1.771 KM). **Iako najveći dio poslova nije precizno sistematizovan i predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Generalnog Sekretarijata Vlade FBiH, isti su po svojoj prirodi u nadležnosti Vlade FBiH i zahtijevaju kontinuirani angažman za realizaciju. Obzirom na naprijed navedeno nismo se uvjerali u opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za poslove iz nadležnosti Vlade FBiH.**

Izdaci za rad komisija i drugih radnih tijela iskazani su u neto iznosu od 68.160 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 4.900 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na isplate za rad u komisijama za: administrativna pitanja Vlade FBiH (23.120 KM), vođenje drugostepenog disciplinskog postupka za namještenike federalnih organa državne službe (12.760 KM), rješavanje statusnih pitanja članova Vlade FBiH i njihovih savjetnika (6.720 KM), izbor i imenovanje članova nadzornih odbora u privrednim

društvima sa učešćem državnog kapitala (4.640 KM), provođenje postupaka javnih nabavki (3.520 KM), praćenje i koordinaciju izvršavanja obaveza federalnih organa koji se odnose na evropske integracije (3.400 KM) i popis i rashodovanje stalnih sredstva i sitnog inventara (2.100 KM).

Formiranje, poslovi i nadležnosti **Komisije za administrativna pitanja** i **Komisije za statusna pitanja** članova Vlade FBiH i njihovih savjetnika definisani su Zakonom o Vladi FBiH i Poslovníkom o radu Vlade FBiH¹³. Iste obavljaju poslove vezano za pripremu prijedloga rješenja o imenovanju, odnosno postavljenju rukovodećih državnih službenika koje imenuje Vlada FBiH, donošenje rješenja o plaćama i drugim materijalnim pravima koje nemaju karakter plate za članove Vlade FBiH i ostale koje imenuje Vlada FBiH, odlučuje o dodjeli stanova za privremeni smještaj, donosi pojedinačne akte o pitanjima koja se odnose na stambenu problematiku iz nadležnosti Vlade FBiH, rješavanje u upravnom postupku o pitanjima iz nadležnosti Vlade FBiH i ostale poslove koji se zaključkom Vlade FBiH stave u nadležnost komisije. U navedenim komisijama imenovani su članovi Vlade FBiH i rukovodeći državni službenici koje imenuje Vlada FBiH, a stručne, administrativne i druge poslove za rad komisije obavlja Sekretarijat, odnosno osoba koju rješenjem imenuje sekretar Vlade FBiH. U 2017. godini Komisija za administrativna pitanja održala je 13 sjednica, a Komisija za statusna pitanja 10 sjednica. Naknade za rad u navedenim komisijama obračunavale su se i isplaćivale (mjesečno), u skladu sa Uredbom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa. **Obzirom na naprijed navedeno može se zaključiti da su poslovi i zadaci navedenih komisija redovni poslovi iz nadležnosti Vlade FBiH, u skladu sa Zakonom o Vladi FBiH i Poslovníkom o radu Vlade FBiH zbog čega ne možemo potvrditi opravdanost izvršenih isplata za navedene komisije.**

Kao i prethodnih godina, obračun naknada uposlenicima za rad u komisija nije imao tretman plate, kako je to propisano odredbama članova 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak. Shodno navedenom propisu, obaveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i pune doprinose kada su u pitanju naknade zaposlenicima po osnovu angažmana u raznim komisijama, neovisno da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, obzirom da sve te naknade imaju karakter oporezivih prihoda od nesamostalne djelatnosti.

Provedenom revizijom izvršena je provjera postupanja po odredbama Uredbe od strane Vlade FBiH i radnih tijela i komisija koje je imenovala Vlada FBiH, a čijim članovima se naknada za rad ne isplaćuje iz sredstava koja su Budžetom FBiH odobrena Vladi FBiH. Konstatovali smo da se u dijelu rješenja o imenovanju komisija, stalnih radnih tijela i međuresornih radnih grupa, nisu utvrđeni rokovi za obavljanje zadataka i podnošenje izvještaja (međuresorna radna grupa imenovana za analizu stanja u vezi procedure donošenja Zakona o izmjeni Zakona o akcizama BiH).

U okviru **ostalih ugovorenih usluga** iskazan je iznos od 3.451 KM, a odnosi se na realizaciju ugovora zaključenog sa „SEVOI GRUPA“ d.o.o. Sarajevo vezano za realizaciju projekta uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole. U toku godine je proveden direktni postupak nabavke nakon čega je 09.06.2017. godine, zaključen ugovor u vrijednosti 6.903 KM. Ugovoreno je plaćanje 50% avansno i 50% po okončanju predmeta ugovora, kao i da ugovorena cijena uključuje gratis edukaciju za Koordinatora FUK-a u iznosu od 1.000 KM. U toku obavljanja revizije dobavljaču su dostavljeni svi interni akti i procedure, kako bi dobavljač sačinio mape po procesima, rizike i odgovorne osobe ali proces nije završen do datuma bilansa. Obzirom da se radi o avansnom plaćanju, a do kraja budžetske godine nije izvršena predmetna usluga, nije pravilno izvršeno knjigovodstveno evidentiranje plaćenog avansa na izdacima. Pored navedenog, u toku godine, istom dobavljaču je plaćeno 526 KM na ime kotizacije za seminar „Finansijsko upravljanje i kontrola“ i za polaganje ispita i izdavanje sertifikata za zvanje Koordinator za „Finansijsko upravljanje i kontrola“.

¹³ „Sl. novine FBiH“, 6/10; 37/10 i 62/10

Preporuke:

- *Ugovore o djelu u skladu sa zakonskim propisima, zaključivati na određeno vrijeme, sa točno definisanim zadacima koje treba uraditi i rokom za izvršenje istih, te iste ne zaključivati za poslove iz nadležnosti Vlade FBiH;*
- *Akte o osnivanju radnih tijela i komisija uskladiti sa Uredbom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa, u dijelu propisanih podataka koji isti treba da sadrže;*
- *Preispitati opravdanost plaćanja naknade za rad u komisijama, a obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade uposlenicima za rad u komisijama vršiti u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.*

7.1.1.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu 5.047.073 KM. Realizacija se odnosi na: transfer neprofitnim organizacijama „Za političke stranke i koalicije“ u iznosu od 3.800.000 KM, transferi iz Tekuće rezerve Vlade FBiH 1.026.776 KM (obrazloženo u tački 5. Izvještaja), transfer za Reformu javne uprave 170.000 KM i drugi tekući rashodi za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju 50.298 KM.

Vlada FBiH je 03.02.2017. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele „Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Za političke stranke i koalicije“. Kriteriji za raspodjelu utvrđeni su članom 22. Zakona o izvršavanju Budžeta za 2017. godinu, tako što se 40% od utvrđenog iznosa od 3.800.000 KM raspoređuje na sve političke subjekte koji su zastupljeni u Parlamentu FBiH u jednakim iznosima, a 60% prema broju poslanika u domovima Parlamenta, izabranim na neposrednim izborima održanim u oktobru 2014. godine, na bazi podataka koje su dostavile Stručne službe oba doma Parlamenta FBiH, kako slijedi u tabeli:

Naziv političke stranke - koalicije zastupljene u Parlamentu FBiH	Broj poslanika/zastupnika			Raspored sredstava za 2017. godinu			Kvartalni raspored sredstava
	Predstavničk i dom	Dom naroda	Ukupno (2+3)	40%	60%	Ukupno (5+6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Stranka demokratske akcije BiH	29	10	39	101.333	585.000	686.333	171.583
Koalicija HDZ BiH, HSS, HKDU BiH, HSP Dr. Ante Starčević, HSP Herceg Bosne	12	13	25	101.333	375.000	476.333	119.083
Socijaldemokratska partija BiH	12	10	22	101.333	330.000	431.333	107.833
Savez za bolju budućnost BiH	16	4	20	101.333	300.000	401.333	100.333
Demokratska fronta Željko Komšić	14	5	19	101.333	285.000	386.333	96.583
Hrvatska demokratska zajednica 1990	4	1	5	101.333	75.000	176.333	44.083
Naša stranka	1	2	3	101.333	45.000	146.333	36.583
Stranka demokratske aktivnosti	2	1	3	101.333	45.000	146.333	36.583
Laburistička stranka BiH	1	2	3	101.333	45.000	146.333	36.583
Bosanska patriotska stranka	4	0	4	101.333	60.000	161.333	40.333
Stranka za Bosnu i Hercegovinu	3	0	3	101.333	45.000	146.333	36.583
Savez nezavisnih socijaldemokrata - Milorad Dodik	0	3	3	101.333	45.000	146.333	36.583
Liberalna stranka	0	1	1	101.333	15.000	116.332	29.082
Narodna stranka radom za boljitak	0	1	1	101.333	15.000	116.333	29.083
Stranka dijaspore BiH	0	1	1	101.333	15.000	116.333	29.083
Ukupno	98	54	152	1.520.000	2.280.000	3.800.000	950.00

Navedenim Programom, a ni Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2017. godinu, nije utvrđena svrha korištenja sredstava, niti je predviđeno izvještavanje korisnika sredstava, već samo izvještavanje Sekretarijata prema Federalnom ministarstvu finansija. Programom nije propisana ni kontrola namjenskog utroška sredstava od strane političkih stranaka. Sekretarijat nije sa korisnicima sredstava tekućih transfera odobrenih u 2017. godini zaključilo ugovore kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze.

Po usvajanju Programa utroška sredstava, sredstva su unesena u Glavnu knjigu za četiri kvartala u jednakim iznosima po kvartalu i isplaćena odmah od strane Federalnog ministarstva finansija (15.02.2017., 14.04.2017., 17.07.2017. i 07.11.2017. godine).

Upućeni su zahtjevi za dostavu izvještaja o utrošenim sredstvima za sva četiri kvartala. U izvještajima koje su dostavile političke stranke iskazani su troškovi grupisani po vrstama. Skoro sve političke partije iskazale su visoke iznose troškova vezanih za održane lokalne izbore u oktobru 2016. godine koje se odnose na zakup reklamnog prostora, zakup sala, medijsko praćenje i oglašavanje. Pojedine političke stranke su iskazale utrošak za materijal za promociju stranke, povrat pozajmica bankama, ali i privatnim preduzećima, advokatske troškove, sudske troškove i takse, visoke iznose za telefon, internet, gorivo, reprezentaciju, ugovore o djelu, stipendije i donacije i dr., a što se finansira iz odobrenih sredstava federalnog budžeta.

U izvještaju o utrošku sredstava sa pozicije tekućih transfera dostavljenom Federalnom ministarstvu finansija, Sekretarijat je na osnovu pojedinačnih izvještaja političkih partija sačinio analizu utroška sredstava po namjeni pa tako na osnovu plata i naknada troškova zaposlenih utrošeno je 36%, doprinosi poslodavca 3%, izdaci za materijal i usluge 52%, nabavka opreme 0,1%, donacije i stipendije 0,9% i ostali rashodi 8%.

Sekretarijat je pripremio i dostavio Vladi FBiH na razmatranje Informaciju o utrošku sredstava tekućeg transfera političkim partijama i koalicijama za 2017. godinu u kojoj je navedeno da Liberalna stranka nije dostavila izvještaje, niti za jedan kvartal te nije opravdala utrošak u iznosu od 116.332 KM. Na osnovu informacije Vlada FBiH je usvojila zaključak 21.03.2018. godine da u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima FBiH ne vrši isplata za 2018. godinu Liberalnoj stranci dok ne dostavi izvještaj za namjenski utrošak sredstava u 2017. godini. Liberalna stranka je 19.04.2018. godine dostavila izvještaj za utrošak sredstava iz 2017. godine i u istom obrazložila utrošak samo za 108.656 KM, a za preostali doznačeni iznos od 7.706 KM nije dostavljeno objašnjenje ni relevantna dokumentacija.

Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2017. godinu i Programom utroška sredstava „Tekućeg transfera - Za političke partije i koalicije“, nije utvrđena svrha finansiranja, niti način i rokovi izvještavanja. Osim Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2017. godinu, finansiranje političkih partija nema zakonski osnov za planiranje transfera. Također, prihvataju se izvještaji korisnika bez relevantne dokumentacije, zbog čega se ne može izvršiti ni adekvatan nadzor nad utroškom datih sredstava, kojim bi se smanjila mogućnosti zloupotreba i nenamjenskog trošenja budžetskih sredstava.

Preporuke:

- ***Programom utroška sredstava za transfere definisati svrhu i način korištenja doznačenih sredstava i obavezu izvještavanja o utrošku sredstava u skladu sa članom 38. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2017. godinu;***
- ***U slučaju neopravdanog i nenamjenskog utroška sredstava tekućih transfera postupiti u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.***

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 4.039.997 KM po nabavnoj vrijednosti, odnosno 2.332.704 KM sadašnje vrijednosti koliko iznose i izvori stalnih sredstava. Ista se sastoje od opreme nabavne vrijednosti u iznosu od 1.524.255 KM, stalnih sredstva u obliku prava 2.425.266 KM, sredstava u pripremi 18.955 KM i sredstava van upotrebe 71.521 KM. Ispravka vrijednosti iskazana je u iznosu od 1.707.293 KM.

U odnosu na prethodnu godinu iskazano je povećanje nabavne vrijednosti stalnih sredstava za 233.465 KM koje se odnosi na nabavku namještaja i uredska opreme 10.552 KM, kompjuterska oprema 5.100 KM, strojevi i uređaji 105.925 KM, sredstva u pripremi 18.955 KM i doniranu oprema za Projekat implementacija zajedničkih servisa eUsluge u iznosu 92.932 KM.

Stalna sredstva u obliku prava čine 60% ukupne sadašnje vrijednosti stalnih sredstava. Najvećim dijelom odnose se na: otkup licenci za Desktop računare i licence za servere po osnovu Microsoft Enterprise Subscription Agreement (1.838.536 KM); licence za servere (441.731 KM) i aplikativne softvere „e portal za elektronsko upravljanje sjednicama Vlade FBiH“ (90.000 KM) i „ePisarnica“ (55.000 KM).

7.2.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 455.613 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu uvećanje od 84.770 KM.

Kratkoročne obaveze se odnose na tekuće obaveze (97.768 KM) i obaveze prema zaposlenicima (279.906 KM - plata za decembar 2017. godine koja je isplaćena u januaru 2018. godine). Tekuće obaveze značajnim dijelom čine obaveze prema dobavljačima 53.560 KM, obaveze za tekuće transfere pojedincima 7.850 KM, obaveze za transfere neprofitnim organizacijama 21.500 KM, obaveze za naknade za rad u komisijama 5.740 KM, obaveze za ugovore o djelu 6.476 KM i ostale kratkoročne obaveze 2.887 KM.

Kratkoročna razgraničenja iskazana u iznosu od 77.939 KM, a odnose se na razgraničene prihode za sredstva sa podračuna za „Projekat jačanja kapaciteta za monitoring i koordinaciju procesa EU integracija u FBiH“. Sredstva granta su prihvaćena Odlukom Vlade FBiH 14.09.2017. godine¹⁴ za projekat u iznosu od 750.000 SEK i ista će se doznačiti u dvije tranše. Projekat će realizovati Ured Vlade FBiH za evropske integracije. Prva tranša je doznačena 15.12.2017. godine i nisu utrošena do kraja 2017. godine.

7.2.3 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Na poziciji dugoročnih obaveza i razgraničenja iskazane su obaveze i razgraničenja po istom osnovu, a odnose se na sudske presude i izvršna sudska rješenja 188.245 KM i preostale obaveze iz ugovora o kupoprodaji Microsoft Enterprise proizvoda zaključenog između Vlade FBiH i „SYS Company“ d.o.o. 201.437 KM. Tako da je na obavezama i na razgraničenjima evidentiran ukupan iznos od 389.682 KM, što u prezentaciji finansijskih izvještaja ne proizvodi nikakav efekat.

Obzirom da obaveze po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima predstavljaju dospjele obaveze i da nisu ispunjeni uslovi za evidentiranje istih na poziciji dugoročnih razgraničenja, može se zaključiti da navedene obaveze nisu evidentirane u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Također, članom 76. Zakona o budžetima u FBiH propisano je da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja. Navedeno je imalo uticaj na iskazivanje obaveza u finansijskim izvještajima koje su manje iskazane, odnosno podcijenjene za navedeni iznos.

Preporuka:

- **Dospjele obaveze iskazivati u skladu sa načelom modificiranog nastanka poslovnog događaja, odnosno, članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.**

¹⁴ „Sl. Novine FBiH“, 70/17

8. JAVNE NABAVKE

Plan nabavki za 2017. godinu usvojen je 30.01.2017. godine, a u toku godine bile su tri izmjene i dopune Plana. Ukupno su planirane nabavke u iznosu od 243.400 KM (robe 137.400 KM i usluge 106.000 KM).

Prema prezentiranim podacima, u 2017. godini provedena su 33 postupka nabavke, a na osnovu istih su realizovane nabavke u ukupnoj vrijednosti od 184.991 KM (bez PDV-a). Nakon provedenih pet postupaka putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda zaključeni su ugovori u vrijednosti 116.738 KM, po 25 direktna sporazuma realizovane su nabavke u vrijednosti od 56.989 KM i na osnovu tri postupka nabavke po aneksu II dio B realizovano je 11.264 KM.

Uzorkom su obuhvaćena: četiri postupka nabavke putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti 93.590 KM (nabavka goriva 18.965 KM; nabavka kancelarijskog i kompjuterskog materijala 49.778 KM, nabavka avio karti 24.847 KM i nabavka kompjuterske opreme planirana 14.000 KM, ali nije zaključen ugovor jer je postupak poništen); 11 postupka putem direktnog sporazuma ukupne vrijednosti 35.031 KM (nabavka kancelarijskog namještaja 3.382 KM, ćilima 4.967 KM, protokolarnih poklona 1.140 KM, usluge izrade i implementacije softvera za finansijsko upravljanje i kontrolu 5.900 KM, usluge lakiranja vozila, popravke vozila i ugradnja zvučne signalizacije 1.743 KM i nabavka kompjuterske opreme za potrebe eRegistra udruženja i fondacija ukupno četiri ugovora 17.900 KM) i jedan na osnovu aneksa II dio B u iznosu 7.031 KM (restoranske usluge).

Postupak nabavke **kompjuterske opreme i kancelarijskih mašina** planiran je u iznosu 14.000 KM, a isti je poništen Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi od 13.07.2017. godine kojim je usvojena žalba jednog od učesnika u postupku nabavke. Navedeni postupak je poništen jer je predloženi ponuđač ponudio opremu koja nije u skladu sa traženom tehničkom specifikacijom, što ukazuje na propust u provođenju postupka od strane formirane komisije.

Za **nabavku goriva**, 17.11.2017. godine zaključen je okvirni sporazum sa „Hifa“ d.o.o. Tešanj na period od jedne godine u vrijednosti od 22.189 KM. Okvirnim sporazumom je definisano da će dobavljač obračunavati popust u iznosu od 0,11 KM po litri goriva, te da ugovorni organ prihvata eventualne izmjene cijena goriva, u skladu sa važećim cjenovnikom, odobrenim od strane nadležnog organa. Prema naprijed navedenom ugovoren je popust u nominalnom iznosu, a ne u procentualnom iznosu, zbog čega će se prilikom fakturisanja popust različito iskazivati prilikom promjene cijena goriva (usljed povećanja cijene isti će biti manji).

Nakon provedenog konkurentskog postupka, sa „Exclusive“ d.o.o. Zenica, 14.08.2017. godine zaključen je ugovor za **nabavku kancelarijskog i kompjuterskog materijala** u iznosu od 58.240 KM. U tenderskoj dokumentaciji za navedeni predmet nabavke je sačinjena specifikacija kancelarijskog materijala i tonera. Uvidom u ponude svih učesnika u postupku, uočili smo značajna cjenovna odstupanja po pojedinim stavkama što ostavlja prostor da se na pojedinim stavkama koje se manje nabavljaju ponude niže cijene, odnosno veće na pojedinim artiklima koji se više nabavljaju. Zbog navedenog smatramo da bi se navedeni postupak trebao podijeliti na LOT-ove (kancelarijski materijal i toneri posebno) kako bi ponude mogle biti uporedive tj. osigurana pravičnija konkurencija i odabran stvarno povoljniji ponuđač.

Odlukom Vlade FBiH od 27.12.2017. godine odobreno je iz tekuće rezerve Vlade FBiH izdvajanje sredstava u iznosu od 28.080 KM na ime **dugoročnog rješenja nesmetanog rada i stabilnosti Elektronskog registra udruženja i fondacija FBiH** (za nabavku opreme 14.040 KM, stalnih sredstava u obliku prava 7.020 KM i investiciono održavanje 7.020 KM). Za realizaciju navedenog na osnovu posebnih odluka o pokretanju postupaka nabavke, Sekretarijat je 27.12.2017. godine pokrenuo četiri direktna sporazuma, i to za nabavku uređaja za backup (6.000 KM), memorije i mrežnih kartica za server (2.500 KM), licence za postojeći firwell (6.000 KM) i uređaja za potrebe koncentracije VPN konekcija (6.000 KM). Zahtjev za dostavljane ponuda za sva četiri postupka upućen je po jednom pravnom licu sa kojim su nakon dostavljenih ponuda zaključeni ugovori 29.12.2017. godine u ukupnom iznosu od 20.943 KM (za nabavku backupa 6.788 KM, nabavka, isporuka i montaža firewall uređaja

7.018 KM, nabavka licenci za uređaj Sophos 5.148 KM i mrežnih kartica za server Cisco 1.989 KM). **Obzirom na ukupnu vrijednost predmeta nabavke (procijenjena vrijednost 20.500 KM) i nabavku istovrsnih predmeta nije proveden odgovarajući postupak nabavke, a što nije u skladu sa članom 15. Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke sa namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom.**

Preporuka:

- ***Prilikom provođenja postupaka nabavke primjenjivati član 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama u svrhu primjene odgovarajuće vrste postupka definisane navedenim Zakonom.***

9. OSTALI NALAZI

9.1 Implementacija preporuka vezanih za Ugovor o strateškom partnerstvu i provedbene ugovore (IT revizija)

U cilju uspostave adekvatnih evidencija o korištenju softvera Vlada FBiH je usvojila 2015. godine Uredbu o upravljanju softverskom imovinom u organima i tijelima FBiH¹⁵ kojim se uređuje način upravljanja softverskom imovinom i budžetski korisnici obavezuju na evidencije o licenčnom softveru koji koriste, a Sekretarijat na vođenje centralnog registra o softverskoj imovini i obavezu provjere. Nije nam prezentirano da se ista provodi u potpunosti.

Uspostavljen je proces prikupljanja putem obrazaca koje Vlada FBiH od korisnika-institucija preuzima zbirne podatke o korištenju licenci. Prilikom preuzimanja licenci korisnik dostavlja zahtjev Sekretarijatu Vlade FBiH za preuzimanje ključeva i po odobrenju preuzima spisak paketa softverskih proizvoda i ključeve. Sekretarijat je pripremio prijedloge procedura za distribuciju softverskih licenci i korištenje usluge Microsoftove Glavne podrške. U prethodnom periodu su preduzimane aktivnosti na utvrđivanju stvarnog korištenja softverskih licenci u vlasništvu kompanije Microsoft koje koriste institucije Vlade FBiH, ali još uvijek nisu uspostavljene adekvatne evidencije na način da su Sekretarijatu raspoloživi podaci o korištenju licenci po uređaju i softverskom proizvodu.

Licenciranje Microsoftovih softverskih proizvoda kroz ugovor o količinskom licenciranju „Enterprise“.

Od 2007. godine kada je Vlada FBiH zaključila Ugovor o strateškom partnerstvu sa kompanijom Microsoft, zaključeno je pet trogodišnjih provedbenih Ugovora o količinskom licenciranju i osiguranju softvera i Ugovora Glavne podrške (Premier Support). Ugovorom o količinskom licenciranju je regulirana kupovina Microsoftovih proizvoda pod povoljnijim uvjetima uz ograničenje kupovine bar jednog „Enterprise“ proizvoda po narudžbi proizvoda, kada se primjenjuju cijene za nivo grupe „D“ (15.000 i više korisnika). Za kupovinu „Enterprise“ proizvoda potrebno je imati 250 (500) i više korisnika. U paket „Desktop Professional“ su uključene licence za nadogradnju (upgrade) operativnog sistema MS Windows, uredski paket MS Office Professional (Word, Excel, Outlook, Power Point, DB Access) i paket pristupnih licenci (Enterprise CAL) za serverske proizvode (Windows Server, Share Point, SQL Server, Exchange).

Važeći ugovor o količinskom licenciranju i osiguranju softvera zaključen je 2016. godine za period (2016-2019), nakon provedenog otvorenog međunarodnog postupka javne nabavke, za 2.100 „kvalifikovanih računala“ (računala koja ispunjavaju tehničke preduvjete za instalaciju kupljenog softvera) od čega za 2.000 otkupljenih licenci iz prethodnih ugovora i 100 novih za „desktop paket“, kao i dio serverskih softverskih proizvoda koje koristi Vlada FBiH i federalni budžetski korisnici. Vrijednost ugovora je 1.384.383 USD (bez PDV), sa ugovorenim kvartalnom ratom 115.365 USD (bez PDV). Nakon isteka važenja ovog ugovora Vlada FBiH postaje vlasnik licenci predmetnog softvera. Interresorna radna grupa imenovana od strane Vlade FBiH, a na prijedlog Sekretarijat, izvršila je ocjenu opravdanosti zaključivanja novog ugovornog odnosa kao i vrstu postupka javne nabavke; analizu raspoloživih modela (programa) količinskog licenciranja namijenjena državnim institucijama sa velikim brojem korisnika (preko 250), pogodnosti istih, ali ne i analizu cijena licenci.

¹⁵ Sl. Novine FBiH, 3/15

Kao ograničenje kod ocjene nivoa licenciranja, radna grupa je navela nepostojanje usvojenih tehničko-tehnoloških i softverskih standarada za radnu stanicu u javnoj upravi i predložila usvajanje istih.

IT sektor Generalnog sekretarijata je putem obrazaca koji su dostavili federalnim budžetskim korisnicima, prikupio zbirne podatke o broju i starosti desktop računara i servera, o vrstama verzijama i broju iskorištenih licenci desktop operativnih sistema, uredskih paketa, operativnih sistema servera i ostalih softverskih proizvoda za servere (MS Exchange, MS SQL Server, Share Point). Isti ne sadrži podatke o korištenju pojedinačnih proizvoda iz paketa Office Professional (Word, Excel, Power Point, MS Accessa), a isti sadrži i proizvode kao što su MS Access baza podataka, Power Point, koji se manje ili gotovo ne koriste, a za koje se plaćaju licence. Prema navedenom izvještaju podatke je dostavilo 59 od 66 federalnih budžetskih institucija. Prema podacima o desktop računalima preko 60% je starije od pet i više godina i ne ispunjava uvjete za instalaciju novih verzija softvera. Uočljivo je i da značajan broj institucija nema servera u svojoj IT infrastrukturi i samim tim nema potrebu za pristupnim serverskim licencama.

U cilju provođenja preporuka Ureda za reviziju Sekretarijat je pripremio prijedlog procedura o distribuciji licenci i softverskog osiguranja. Također je angažovan vanjski saradnik, certificirani IT revizor, da izvrši analizu preporuka i da prijedloge za postupanje po preporukama Ureda za reviziju. U izvještaju istog je predloženo poboljšanje sadašnjeg načina evidentiranja implementacijom softverskog rješenja i baze podataka za registar softverske imovine, kao i provođenje sveobuhvatne IT revizije, od strane nezavisne vanjske firme koja je specijalizirana za vršenje samostalnih IT revizija svih vladinih institucija kako bi se ustanovilo pravo stanje IT u institucijama i dali prijedlozi za poboljšanja upravljanja IT u navedenim institucijama. Vezano za preduzimanje na provođenju prijedloga i preporuka navodimo da Sekretarijat pripremio dokument „Inicijativa za uspostavljanje operativnog samostalnog tijela za informacione tehnologije i elektronsku upravu Vlade FBiH“ sa prijedlogom zaključka za usvajanje, za razmatranje na sjednici Vlade FBiH.

Smatramo da Vlada FBiH treba osigurati legalnost vlasničkog softvera kompanije Microsoft koji koristi, održavati tehnološki nivo razvoja putem osiguranja softvera za koja je otkupila pravo korištenja, a u skladu sa stvarnim potrebama iznaći adekvatan model licenciranja kao i uspostaviti adekvatan proces praćenja korištenja softverskih licenci u cilju planiranja nabavki licenci i što racionalnijeg trošenja budžetskih sredstava. U vremenu do zaključivanja novog ugovornog odnosa potrebno je uspostaviti adekvatne evidencije korištenja licenci na nivou pojedinačnog proizvoda, kako bi se novi ugovor zaključio na osnovu stvarnog stanja korištenja licenci i budućih potreba i na taj način osiguralo racionalnije trošenje budžetskih sredstava. Također, nužno je kontinuirano vršiti poboljšanja IT infrastrukture institucija, čime će se osigurati preduvjeti za korištenje pogodnosti iz ugovora.

Preporuke:

- ***Prikupiti kompletnu evidenciju od budžetskih korisnika o licenciranim softverima koji koriste, u cilju vođenja centralnog registra o softverskoj imovini, te provesti provjere dostavljenih podataka u skladu sa Uredbom o upravljanju softverskom imovinom u organima i tijelima FBiH;***
- ***Nastaviti aktivnosti na stvaranju uslova za korištenje pogodnosti ugovora u dijelu pristupnih licenci na način da inicira povezivanje više institucija na jednoj lokaciji na raspoložive servere, kao i unaprjeđenjem IT infrastrukture federalnih budžetskih korisnika.***

Microsoftova glavna podrška (Premier Support)

Na osnovu iskazanih potreba i zahtjeva federalnih budžetskih korisnika (Generalnog sekretarijata, Poreske uprave, Federalnog zavoda za statistiku i Sudske policije), interresorna radna grupa je iste ocijenila opravdanim i predložila da se zaključi ugovor o Microsoftovoj glavnoj podršci. Nije nam prezentirano da je interresorna radna grupa u svojoj analizi održavanja softvera razmatrala mogućnost nabavke sličnih usluga od domaćih informatičkih firmi.

Usluga Glavne podrške je pogodnost ugovora o količinskom licenciranju kojom Microsoft pomaže korisnicima u primjeni Microsoftovog softvera, a čine je više vrsta usluga: proaktivne podrške u prevenciji mogućih problema, usluga administriranja i usluga reaktivne podrške čiji je sadržaj definiran u opisu usluga. Usluge proaktivne podrške uključuju: program procjena, dizajna, tehničke implementacije, rada sistema ili upravljanja promjenama implementiranim Microsoftovim tehnologijama, u odnosu na Microsoftove preporučene prakse korištenjem raznih alata, kao i asistiranje kod poboljšanja rješenja, pomoć kod

implementacije novih servisa, proaktivni monitoring rada sistema primjenom automatskih alata i davanje preporuka za korekcije, procjena rizika implementacije primjenom automatskih alata, davanje preporuka za poboljšanje, organizovanje radionica na lokaciji korisnika. Usluge administriranja se odnose na vođenje korisničkog naloga korisnika, pomoć pri izradi planova korištenja usluge, slanja raznih obavijesti o novostima i sigurnosnim prijetnjama vezanim za Microsoftov softver koji se koristi. Usluga reaktivne podrške se odnosi na rješavanje problema nastalih u korištenju Microsoftovih proizvoda, a za koje se pretpostavlja da su prouzrokovani od istih. „Opis usluga“ se objavljuje na web stranici Microsofta i primjenjuje se važeći na dan stupanja radnog naloga.

Ugovor o uslugama održavanja Microsoft softvera- Glavne podrške kompanije Microsoft za potrebe budžetskih korisnika FBiH zaključen za period 20.10.2016.-20.10.2019. godine u sklopu obnavljanja ugovora **Service Agreement** komponente ugovora o strateškom partnerstvu. Ugovoreno je 1.800 sati usluga za cijenu od 526.347 KM (sa PDV). Prema ugovorenom, prosječna cijena sata usluge glavne podrške iznosi 311 KM (sa PDV). Od 600 sati ugovorenih usluga u „Radnom nalogu“ na godišnjem nivou (vrijednost: 175.449 KM, sa PDV) 350 sati se odnosi na usluge proaktivne podrške, 230 sati za organizaciono informativne usluge i 20 sati reaktivne podrške. U toku važenja „Radnog naloga“ cijena usluge se ne mijenja, ali Microsoft zadržava pravo na promjenu cijene za izmjenu u slučaju izmjena. Usluga se plaća kvartalno i unaprijed i nema povrata novca (za neiskorištene sate).

S obzirom na uslove ugovora o plaćanju usluge unaprijed, kao i da se uplaćena sredstva ne vraćaju za neiskorištene sate, u prethodnom periodu data je preporuka da se izvrši blagovremeno planiranje ugovorenih usluga i da se zbog značajno više cijene usluga održavanja softvera od domaćih IT kompanija (i u okruženju), izrade procedure, politike i kriteriji za korištenje usluga. Sekretarijat je prezentirao prijedlog procedure korištenja usluge, zatim i trogodišnji plan korištenja ugovorenih sati usluga Glavne podrške, na osnovu iskazanih potreba institucija u kojem je navedeno da se isti može mijenjati u skladu sa budućim potrebama, kao i izvještaj o izvršenju usluga za izvještajnu godinu. Međutim, još uvijek nisu uspostavljeni kriteriji za korištenje usluga Glavne podrške od strane budžetskih korisnika, kako bi se definisalo u kojim slučajevima bi se isključivo koristila ova vrsta usluge s obzirom na visinu cijene iste.

9.2 Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima protiv revidiranog klijenta u toku su sudski postupci iz radnih odnosa ukupne vrijednosti 426.868 KM. Postupci se odnose na provostepene presude iz perioda 2015-2017. godina po osnovu tužbi za manje isplaćeni regres, topli obrok, jubilarne nagrade, po osnovu umanjenja osnovice za obračun plate i dnevnica za službena putovanja.

10. KOMENTAR

Vlada FBiH se u ostavljenom roku očitovala dopisom broj 01-14-608/2018 od 29.05.2018. godine na dostavljeni Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2017. godinu. U komentaru na Nacrt izvještaja data su određena pojašnjenja koja se odnose na: radno-pravni status ministara u Vladi FBiH, postupanje u skladu sa nadležnostima i Poslovníkom o radu Vlade FBiH, isplatu za naknadu komisijama, provođenje javnih nabavki i implementaciju preporuka za IT sistem. Uz očitovanje dostavljeno je i očitovanje Federalnog ministarstva finansija koje je Vlada FBiH zatražila za pojedine tačke izvještaja, a koje se odnose na donošenje programa utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera, odobravanje tekuće rezerve i obračun poreza i doprinosa na naknade uposlenih za rad u komisijama.

Razmotrena su data pojašnjenja i prihvaćena su ona koje se odnose na rad u skladu sa Poslovníkom o radu Vlade FBiH, te su izmjene ugrađene u konačan tekst izvještaja. Ostala pojašnjenja nisu imala uticaja na date nalaze u Nacrtu izvještaja obzirom da za iste nije dostavljena dodatna dokumentacija.

Pojašnjenje vezano za implementaciju preporuka po Ugovoru o strateškom partnerstvu i provedbenim ugovorima (IT revizija) – Licenciranje Microsoftovih softverskih proizvoda kroz ugovor o količinskom licenciranju „Enterprise“ i koje se odnosi na Microsoftovu glavnu podršku je prihvaćeno. Ostala obrazloženja vezano za naprijed navedeno nisu prihvaćena, iz razloga što se radi o poslovima iz nadležnosti Vlade FBiH.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Azra Džeko, dipl.oec-vođa tima

Vildana Hadžović, dipl.oec.-član tima

Derviša Harbaš, dipl.ing.org.rada-član tima-IT Revizor

**IV PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu					
Naziv institucije: Vlada Federacije BiH					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI	0	0	0	0	0
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)					
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća					
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)					
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu					
3. Porezi na plaću i radnu snagu					
4. Porez na imovinu					
5. Domaći porezi na dobra i usluge					
6. Porez na dohodak					
7. Prihodi od indirektnih poreza					
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)					
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija					
Ostali prihodi od imovine					
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi					
Administrativne takse					
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse					
Ostale budžetske naknade i takse					
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima					
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)					
Neplanirane uplate –prihodi					
Novčane kazne					
Drugi tekući prihodi					
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti					
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada					
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fond.					
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					
16. Donacije					

	II. RASHODI (od 1 do 7)	12.666.460	10.015.806	6.115.397	-570.659	79%
1.	Plate i naknade troškova zaposlenih	3.426.844	3.114.582	3.341.597	-312.262	91%
	Bruto plate i naknade plaća	3.010.407	2.752.010	2.931.024	-258.397	91%
	Naknade troškova zaposlenih	416.437	362.572	410.573	-53.865	87%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	316.092	291.575	312.561	-24.517	92%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.828.446	1.562.575	1.417.864	-265.871	85%
	Putni troškovi	187.000	109.881	107.061	-77.119	59%
	Izdaci za energiju					
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	140.000	97.993	96.823	-42.007	70%
	Nabavka materijala i sitnog inventara	80.918	46.925	43.707	-33.993	58%
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	36.400	13.157	12.905	-23.243	36%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	877.900	814.755	661.585	-63.145	93%
	Izdaci za tekuće održavanje	32.000	10.811	16.983	-21.189	34%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	11.890	8.898	37.218	-2.992	75%
	Ugovorene i druge posebne usluge	462.338	460.155	441.582	-2.183	100%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	5.047.074	5.047.074	1.043.375	0	100%
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	170.000	170.000	170.000	0	100%
	Tekući transferi pojedincima	47.000	47.000	36.000	0	100%
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	4.779.776	4.779.776	687.650	0	100%
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	50.298	50.298	149.725	0	100%
5.	Kapitalni transferi					
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate					
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva	5.155.000				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-14.746.680	-10.015.805	-6.116.897	4.730.875	68%
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	268.000	170.340	154.726	-97.660	64%
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	30.000	24.845	26.893	-238	99%
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	230.000	139.439	122.494	-97.581	59%
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	8.000	6.056	5.339	-7.984	43%
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	268.000	170.340	154.726	-97.660	64%
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-15.014.680	-10.186.145	-6.271.623	4.828.535	68%
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					

1. Primici od finansijske imovine					
Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2. Izdaci za finansijsku imovinu					
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
Pozajmljivanje u inostranstvo					
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	0
V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1. Primici od zaduživanja					
Primici od dugoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
Primici od kratkoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
2. Izdaci za otplate dugova					
Otplate dugova primljenih kroz Državu					
Vanjske otplate					
Otplate domaćeg pozajmljivanja					
Otplate unutarnjeg duga					
Otplate duga po izdatim garancijama					
Otkup duga					
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	0	0	0	0	0
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-15.014.680	-10.186.145	-6.271.623	4.828.535	68

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu odobrilo dana 20.02.2018. godine

Edita Kalajdžić, Sekretar Vlade FBiH

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine			
Naziv institucije: Vlada Federacije BiH			
Opis	31.12.2016.	31.12.2015.	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	455.613	370.843	123%
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	500	5.683	9%
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	3.902	4.566	85%
4.Kratkoročni plasmani			
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	451.211	360.594	125%
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	2.332.704	2.560.124	91%
9. Stalna sredstva	4.039.997	3.824.705	106%
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.707.293	1.264.581	135%
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	2.332.704	2.560.124	91%
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	2.788.317	2.930.967	95%
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	455.613	370.843	123%
19.Kratkoročne tekuće obaveze	97.768	347.286	28%
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema zaposlenicima	279.906	288.487	97%
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	77.939	-264.931	-29%
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obaveze	389.682	336.213	116%
27.Dugoročna razgraničenja	-389.682	-336.213	116%
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	2.332.704	2.560.124	91%
28.Izvori stalnih sredstava	2.332.704	2.560.124	
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	2.788.317	2.930.967	95%

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine odobrilo dana 20.02.2018. godine.

Edita Kalajdžić, Sekretar Vlade FBiH